

Elektronické spracovanie a prezentácia dokumentov

2023/2024

Základy typografie III

Zmiešaná sadzba

Vzniká striedaním a kombinovaním viacerých rezov písom so základným písmom.

- Používa sa na odlíšenie alebo zvýraznenie časti textu.
- Nepôsobí pokojne pri porovnaní s hladkou sadzbou, má nerovnomerné zafarbenie plochy.
- Používa sa v novinách, časopisoch, vedeckých a odborných publikáciách (knihách, učebniciach, časopisoch. . .), ale aj v krásnej literatúre.

① Obyčajné písmo s kurzívou

Vyznačovanie kurzívou pôsobí najprirodzenejšie.

- Kurzíva veľmi nenarúša obraz a jednotné zafarbenie strany.
- Svojou kresbou dostatočne upozorňuje na seba čitateľa.
- Používa sa v krásnej literatúre, časopisoch, vedeckej literatúre.
- Pri vyznačovaní sa kurzíva nikdy neriedi.

Jaroslav Hašek bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval *Ženský obzor* a od roku 1910 satirický časopis *Svět zvířat*.

Jaroslav Hašek bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval *Ženský obzor* a od roku 1910 satirický časopis *Svět zvířat*.

② Obyčajné písmo s polotučným (tučným)

Používa sa vtedy, ak potrebujeme upútať pozornosť čitateľa na vyznačovaný text.

- Polotučné písmo sa môže nahradiť aj tučným, ale tieto dva rezy sa nesmú navzájom kombinovať v jednom texte.
- Používa sa v novinách, časopisoch, vedeckej a odbornej literatúre.
- V dokumente sádzanom polotučným písmom sa vyznačuje polotučnou kurzívou.

Jaroslav Hašek bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval **Ženský obzor** a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

Jaroslav Hašek bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval **Ženský obzor** a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

3 Obyčajné písmo s kapitálkami

Kapitálky pôsobia v texte dôstojne a ušľachtilo a so základným písmom tvoria esteticky dokonalý celok.

- Kapitálky nenarúšajú jednotné zafarbenie strany.
- Používajú sa pri sadzbe dramatických diel a vo vedeckej literatúre na sadzbu mien.

JAROSLAV HAŠEK bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval ŽENSKÝ OBZOR a od roku 1910 satirický časopis SVĚT ZVÍŘAT.

JAROSLAV HAŠEK bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval ŽENSKÝ OBZOR a od roku 1910 satirický časopis SVĚT ZVÍŘAT.

④ Obyčajné písmo s verzálkami

Vyznačovanie verzálkami je z estetického hľadiska problematické, pretože predložky a spojky môžu pôsobiť nepriaznivo.

- Verzálky sa v súvislom texte používajú na zvýraznenie názvov, tituliek a hesiel.
- Používajú sa hlavne v akcidenčnej sadzbe.

JAROSLAV HAŠEK bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval ŽENSKÝ OBZOR a od roku 1910 satirický časopis SVĚT ZVÍŘAT.

JAROSLAV HAŠEK bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval ŽENSKÝ OBZOR a od roku 1910 satirický časopis SVĚT ZVÍŘAT.

5 Obyčajné písmo s podčiarknutým textom

Ojedinelý spôsob vyznačovania, pretože hlboko narušuje text.

- Podčiarkovanie nemožno používať pri každom vyznačovaní.
- Linka tvrdo zasahuje do textu a nepôsobí esteticky.
- Obraz linky musí byť v zhode s obrazom písma.
- Používa sa väčšinou v akcidenčnej sadzbe.

Jaroslav Hašek bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval Ženský obzor a od roku 1910 satirický časopis Svět zvířat.

Jaroslav Hašek bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval Ženský obzor a od roku 1910 satirický časopis Svět zvířat.

6 Obyčajné písmo s riedením (prestrkávaním)

Málo odporúčaný spôsob vyznačovania, pretože pôsobí nepokojne.

- Riedené písmo je ťažšie čitateľné, je svetlejšie.
- Rovnakou hodnotou ako sa riedi text, sa zväčšujú aj medzislovné medzery.
- Pri viacerých riedených riadkoch sa môže zväčšiť medziriadkový preklad.
- Neodporúča sa v knižnej ani časopiseckej literatúre.

J a r o s l a v H a š e k bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval Ž e n s k ý o b z o r a od roku 1910 satirický časopis S v ě t z v í ř a t.

J a r o s l a v H a š e k bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval Ž e n s k ý o b z o r a od roku 1910 satirický časopis S v ě t z v í ř a t.

7 Kombinácia dvoch spôsobov vyznačovania

Náročná sadzba, používa sa vo vedeckej alebo odbornej sadzbe, slovníkoch a encyklopédiách. Existuje viacero kombinácií, napr.

- **Kurzíva a kapitálky:**

- kurzívou sa vyznačujú slová a časti textov rovnakého významu,
- kapitálky vyznačujú dôležité mená (budovatelia, vynálezcovia ap.).

- **Kurzíva a polotučné písmo:**

- používa sa napr. v slovníkoch a encyklopédiách.

JAROSLAV HAŠEK bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval *Ženský obzor* a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

JAROSLAV HAŠEK bol český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval *Ženský obzor* a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

Poradová sadzba

Používa sa prehľadné usporiadanie rôznych textových skupín do odstavcov, do jednotlivých blokov alebo do stĺpcov pod seba, resp. vedľa seba.

Poradová sadzba sa približuje sadzbe tabuliek bez použitia liniek. Tieto textové skupiny môžu byť očíslované arabskými, resp. rímskymi číslami, abecedou (verzálkami aj mínuskami) alebo označené symbolmi.

Arabské čísla sa sádzu s bodkou tesne za poslednou číslicou.

- Čísla sú zoradené podľa poradia, bodky stoja pod sebou.
- Čísla s bodkou ostávajú voľne vysunuté, takže sú prehľadné.
- Čísla stoja pod sebou podľa hodnôt (jednotky, desiatky, stovky. . .), napr. usporiadanie kapitol a podkapitol v obsahu.
- Text môže byť zarazený doľava s delením alebo bez delenia slov.

1. Čísla sú zoradené podľa poradia, bodky stoja pod sebou.
2. Čísla s bodkou ostávajú voľne vysunuté.
- ...
13. Čísla stoja pod sebou podľa hodnôt.
14. Text môže byť zarazený doľava s delením alebo bez delenia slov.

Abeceda – takto označené textové skupiny väčšinou nadväzujú na hlavné skupiny. Môžu sa použiť verzálky aj mínusky.

- **Veľká abeceda** [verzálky] sa sádže s bodkou tesne za písmenom.
 - Písmená sú zoradené podľa abecedy.
 - Bodky stoja pod sebou.

A. Písmená sú zoradené podľa abecedy, bodky stoja pod sebou.

B. Písmená s bodkou ostávajú voľne vysunuté.

...

M. Písmená stoja pod sebou podľa hodnôt.

N. Text môže byť zarazený doľava s delením alebo bez delenia slov.

- **Malá abeceda** [mínusky] sa sádže s koncovou zátvorkou tesne za písmenom.
 - Písmená sú zoradené podľa abecedy.
 - Zátvorky stoja pod sebou.

- a) Písmená sú zoradené podľa abecedy, zátvorky stoja pod sebou.
- b) Písmená so zátvorkou ostávajú voľne vysunuté.
- ...
- m) Písmená stoja pod sebou podľa hodnôt.
- n) Text môže byť zarazený doľava s delením alebo bez delenia slov.

Textové skupiny označené **rímskymi číslami** [veľkými i malými] sú väčšinou neprehľadné a používajú sa ojedinele.

Najčastejšie sa takéto radenie používa v zložitých, významovo podriadených textoch, napr. kapitoly knihy a následne jej obsah.

- **Rímske čísla** [verzálky] sa sádzu s bodkou tesne za číslom.
 - Čísla sú zoradené podľa poradia.

- I. Čísla sú zoradené podľa poradia, bodky stoja pod sebou.
- II. Čísla s bodkou ostávajú voľne vysunuté.
- ...
- XI. Čísla stoja pod sebou podľa hodnôt.
- XII. Text môže byť zarazený doľava s delením alebo bez delenia slov.

- **Rímske čísla** [mínusky] sa sádzu s koncovou zátvorkou tesne za posledným znakom rímskeho čísla.
 - Čísla sú zoradené podľa poradia.
 - Používajú sa napr. na usporiadanie v matematických textoch.

- i) Čísla sú zoradené podľa poradia, zátvorky stoja pod sebou.
- ii) Čísla s bodkou ostávajú voľne vysunuté.
...
- xi) Čísla stoja pod sebou podľa hodnôt.
- xii) Text môže byť zarazený doľava s delením alebo bez delenia slov.

Obsah knihy alebo **dokumentu** predstavuje zoznam kapitol, nadpisov ap. s uvedením príslušných strán.

- Priestor medzi textom a číslom stránky je vybodkovaný.
- Bodky sú vzdialené na rovnakú vzdialenosť a sú vo vertikálnom smere v zákryte.
- Vzdialenosť medzi poslednou bodkou a číslom strany je minimálne polštvorček [0,5 em].
- Každá textová časť sa dá podľa potreby ďalej deliť na podčasti, ktoré treba tiež očíslovať a umiestňuje sa medzi ne bodka (bez medzier).
- Za posledným číslom označujúcim posledný stupeň delenia sa bodka nepíše.
- Čísla kapitol, podkapitol ap. sa uvádzajú aj na začiatku odsekov aj v obsahu.

V súčasnosti sa najčastejšie používa poradová sadzba pomocou **arabských čísel**.

OBSAH

Odkaz autora	5
I. (údely)	
Potichu	8
Po všetkom	10
O láske	11
Šťastie	14
Pod zvonom	15
Rozlúčenie	21
Alebo	23

Príklad obsahu matematickej knihy vysádzanej v L^AT_EX-u.

Obsah

Predhovor	1
Úvod	12
Vznik a vývoj matematickej analýzy	12
Predmet a obsah matematickej analýzy	13
1 Základné pojmy	15
1.1 Logika	15
1.1.1 Výrazy a výroky	15
1.1.2 Logické operácie	17
1.1.3 Výrokové formy	19
1.1.4 Niektoré dôležité tautológie	21
1.1.5 Kvantifikátory	24
Cvičenia	27
1.2 Základné prvky matematickej teórie	29
1.2.1 Priamy dôkaz	30
1.2.2 Nepriamy dôkaz	30

- Vyskytujú sa v knihách a časopisoch, môžu byť ako samostatné tlačivá.
- Môžeme k nim priradiť aj poradovo usporiadané texty oddelené linkami.
- Môžu byť zaradené priamo v texte, alebo môžu byť umiestnené ako tzv. **plávajúce objekty** (hlavne v odbornej a vedeckej literatúre) na inom vhodnom mieste.
- Ako plávajúce objekty sú číslované v záhlaví nad tabuľkou, aby sa na ne mohlo odvolávať.

Druhy tabuliek:

- **Textové tabuľky** — väčšinu tabuľky tvorí text, napr. hospodárske tabuľky, cestovné poriadky.
- **Číselné tabuľky** — obsahujú číselné údaje poradovo usporiadané do prehľadných skupín, napr. matematické, fyzikálne a chemické tabuľky.
- **Linkové tabuľky** — tabuľky určené výhradne na vpisovanie údajov rukou, strojom alebo dotláčaním, napr. dotazníky.
- **Knižné tabuľky** — tabuľky sádzané výlučne z jemných liniek, ktoré sa prispôsobujú celkovej úprave knihy alebo časopisu, veľkosti sadzobného obrazca a písma základného textu.

- **Záhlavie** — priestor nad hlavičkou a využíva sa na číslovanie a označenie **názvu tabuľky**, napr. **Tab. 1.1: Grécka abeceda**.
- **Hlavička** — základ tabuľky, určuje jednotlivé kolónky tabuľky.
- **Linka pod hlavičkou** — vodorovná linka, ktorá uzatvára hlavičku a oddeľuje dolnú časť tabuľky.
- **Oká** — jednotlivé časti hlavičky oddelené zvislými alebo vodorovnými linkami.
- **Nohy** — časť pod hlavičkou.
- **Kolónky** — dolné časti tabuľky (nôh) rozdelené zvislými linkami.
- **Súčtová linka** — oddeľuje priebežné číselné hodnoty od ich súčtov, pod ňou sa sádza súčty týchto hodnôt.
- **Vodorovná uzatváracia linka** — uzatvára tabuľku v dolnej časti.

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

záhlavie

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

záhlavie

hlavička

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

záhlavie

hlavička

linka
pod hlavičkou

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

záhlavie

hlavička

linka
pod hlavičkou

nohy

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

záhlavie

hlavička

linka
pod hlavičkou

nohy

súčtová linka

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

záhlavie

hlavička

linka
pod hlavičkou

nohy

súčtová linka

uzatváracia linka

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

záhlavie

hlavička

linka
pod hlavičkou

nohy

súčtová linka
uzatváracia linka

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

oká

Tab. 3: Rozdelenie zamestnancov podľa veku

vek [roky]	zamestnanci		muži		ženy	
	počet	%	počet	%	počet	%
0–20	60	1,80	34	1,02	26	0,78
20–30	888	26,68	482	14,48	406	12,20
30–40	942	28,31	489	14,69	453	13,61
40–50	925	27,79	457	13,73	468	14,06
50–60	459	13,79	259	7,78	200	6,01
60–70	52	1,56	40	1,20	12	0,36
70–80	2	0,06	2	0,06		
spolu	3328	100,00	1763	52,97	1565	47,03

oká

kolónky

Podľa úpravy sa tabuľky delia na **otvorené**, **previsnuté** a **uzavreté**. Každá z týchto tabuliek má svoje pravidlá pri sádzaní, ktoré sa nemenia, aj keď majú rôznu úpravu a obraz použitých liniek je rozdielny. **Jemné linky** sa v tabuľke obvykle sádzu s hrúbkou 0,3 pt, **polotučné linky** s hrúbkou 0,8 pt a **tučné linky** s hrúbkou 1,2 pt.

- **Otvorené tabuľky:**

- tabuľka nemá zvislé obvodové linky,
- môže byť uzavretá (ale nemusí byť) v hlavičke,
- nemusí mať ani vodorovnú uzatváraciu linku v nohách,
- väčšinou priamo nadväzuje na poradovú sadzbu,
- textové stĺpce môžu byť (ale tiež nemusia byť) navzájom oddelené zvislými linkami.

- **Previsnuté tabuľky:**

- základná linka tabuľky sa sádže z polotučnej alebo tučnej šírky a prečnieva šírku tabuľky,
- dĺžka previsu je minimálne 6 pt,
- tabuľky previsnuté iba do jednej strany sa nazývajú **previsnuté do šibeničky**,
- používajú sa na veľké tabuľky rozdelené lomom papiera a nadväzujúce na seba.

- **Uzavreté tabuľky:**

- sú uzavreté zo všetkých strán linkami,
- linky na seba presne nadväzujú v rohoch.

Obrázky oživujú a dokresľujú texty rôznych publikácií alebo môžu byť aj samostatnými prácami.

- Analogicky ako tabuľky, môžu byť zaradené priamo v texte, alebo môžu byť umiestnené ako tzv. **plávajúce objekty** na inom vhodnom mieste.
- V krásnej a detskej literatúre sa vyskytujú ako ilustrácie.
- V odborných a vedeckých publikáciách dopĺňajú text formou rôznych grafov, diagramov, schém ap.
- Popisujú a čísľujú sa, na rozdiel od tabuliek, v časti pod obrázkom.

Kompozícia

- Rovnako ako v umení (maľbe, fotografii, architektúre, hudbe. . .) je aj v typografii **dobrá kompozícia** jedným zo základných predpokladov pre vytvorenie kvalitného okulahodiaceho diela.
- V priebehu dejín sa názor na kompozíciu mnohokrát menil. Dnes sa nájdú rôzne názory na kompozíciu – od úplnej kompozičnej anarchie až nevkušu po vycibrené kompozičné schémy.
- Do pravidiel kompozície zasahovala nielen doba a jej módné vplyvy, ale aj veda a tiež príroda, v ktorej sú vyvážené proporcie samozrejmosťou. Rovnako aj dokumenty na nás pôsobia na základe rôznych aspektov (farby, pomer textu a plochy, rozmery strany ap.) rôznymi spôsobmi.
- Pri tvorbe kníh a dokumentov pre ľudí (okrem experimentálnych diel) **sa dodržiavanie pravidiel kompozície určite vyplatí.**

Naše vnímanie kompozície určuje predovšetkým umiestnenie textu a doplnkov (obrázky, tabuľky) na stránke. Uvedieme dve pravidlá, ktoré by sme mali dodržiavať, ak chceme dosiahnuť dobrú kompozíciu textu:

Vzdialenosť textu od okrajov formátu papiera musí byť:

- väčšia ako medzislovná medzera,
- väčšia ako medziriadkový preklad.

Jaroslav Hašek bol výnimočný český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval **Ženský obzor** a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

Správny spôsob sadzby.

Jaroslav Hašek bol výnimočný český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval **Ženský obzor** a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

Medzery medzi slovami sú väčšie ako vzdialenosť od okraja.

Jaroslav Hašek bol výnimočný český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval **Ženský obzor** a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

Medzery medzi riadkami sú väčšie ako vzdialenosť od okraja.

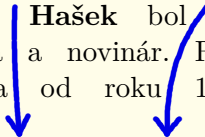
Aj v riadku medzi slovami nesmú byť príliš veľké medzery:

Jaroslav Hašek bol výnimočný český spisovateľ, publicista a novinár. Roku 1908 redigoval **Ženský obzor** a od roku 1910 satirický časopis **Svět zvířat**.

- Príliš veľké medzislovné medzery nepôsobia esteticky príjemne.
- Text pôsobí rušivo, nevyvážene, podvedome na nás pôsobí znepokojivo.
- Keďže je tu ignorovaná skutočnosť (úmyselná či neúmyselná) existencie delenia slov na konci riadkov, vznikajú v dnešnej dobe dosť časté svetlé plochy tzv. **word office rivers** (wordovské rieky).

Aj v riadku medzi slovami nesmú byť príliš veľké medzery:

Jaroslav Hašek bol výnimočný český spisovateľ,
publicista a novinár. Roku 1908 redigoval Ženský
obzor a od roku 1910 satirický časopis Svět
zvířat.

- Príliš veľké medzislovné medzery nepôsobia esteticky príjemne.
- Text pôsobí rušivo, nevyvážene, podvedome na nás pôsobí znepokojivo.
- Keďže je tu ignorovaná skutočnosť (úmyselná či neúmyselná) existencie delenia slov na konci riadkov, vznikajú v dnešnej dobe dosť časté svetlé plochy tzv. **word office rivers** (wordovské rieky).

Aj na jednom riadku, dokonca na dvoch slovách sa dá ukázať oprávnenosť správnej kompozície textu:

Textová kompozícia

- Slová sú odlúčené od seba, sú akoby priťahované ku krajom plochy. Takáto kompozícia na nás podvedomo pôsobí rušivo.

Textová kompozícia

Textová kompozícia

- Slová sú správne umiestnené a tvoria harmonickejší celok.

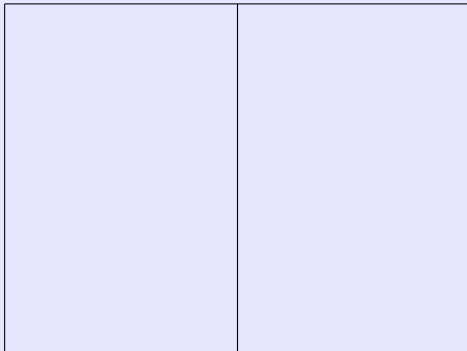
Textová kompozícia

Sadzobný obrazec je nákres umiestnenia sadzby na strane resp. dvojstrane a má veľký význam pre tvorbu kníh.

- Plocha sadzby umiestnená na strane slúži na výpočet rozsahu sadzby, určenie veľkosti a umiestnenia obrázkov a tabuliek.
- Udáva sa šírkou a výškou podľa druhu tlačoviny, pričom výška je udaná počtom riadkov a medziriadkovým prekladom.
- Okolo tlačenej plochy je biely okraj — rôzny pre rôzne druhy kníh.
- Rozmer sadzobného obrazca ovplyvňuje zvolený formát papiera, stupeň písma, rozsah a charakter publikácie.

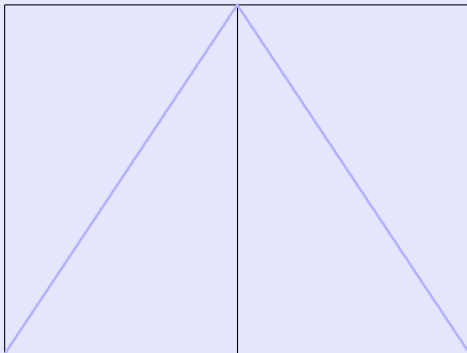
Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

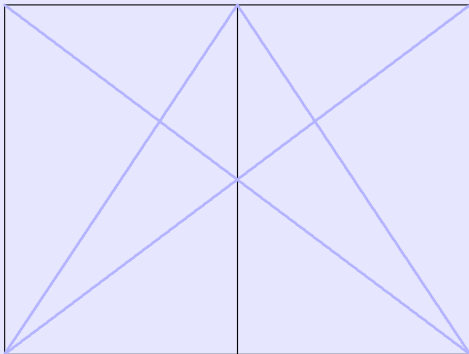
Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

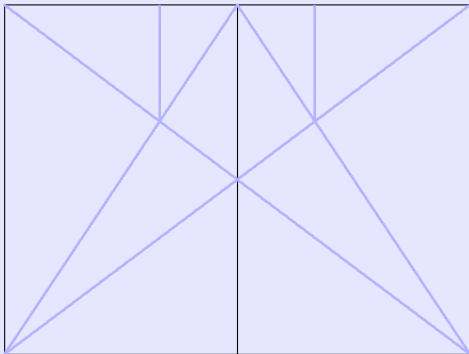
Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

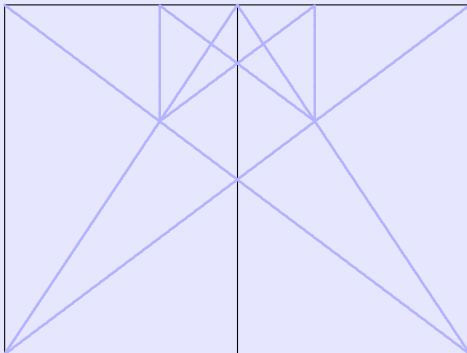
Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

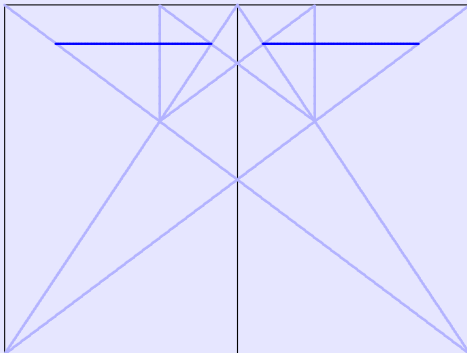
Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

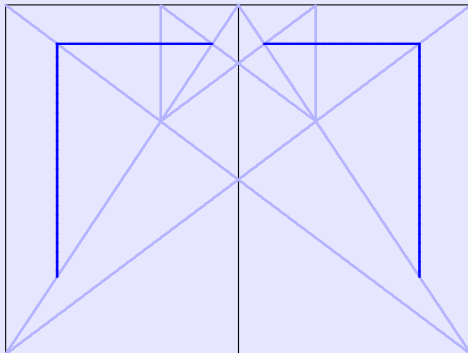
Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

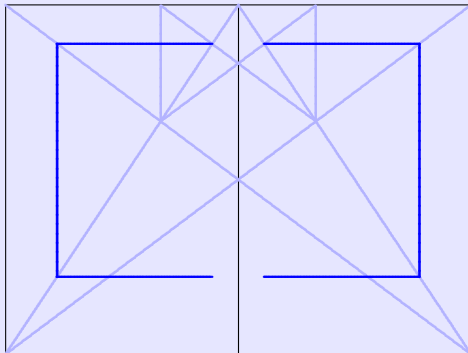
Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

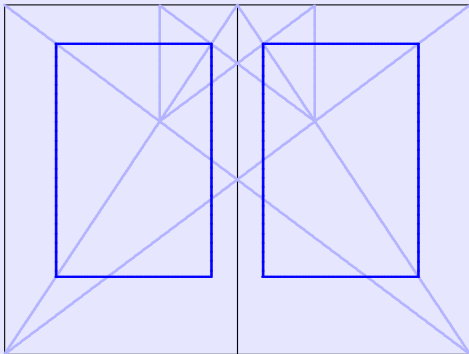
Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

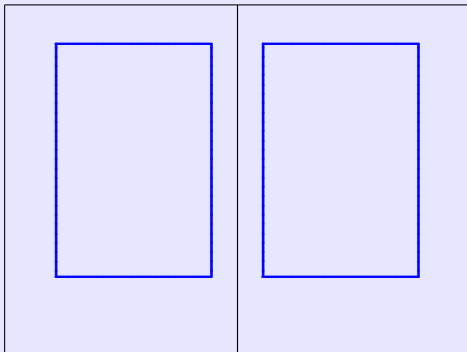
Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

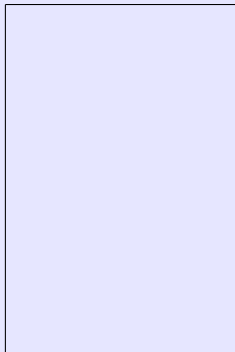
Existuje mnoho konštrukcií, najčastejšie sa používa **klasická konštrukcia podľa uhlopriečok**, ktorá vychádza z uhlopriečného delenia stránok.

Je to univerzálne riešenie, ktoré postačí pre väčšinu prípadov.

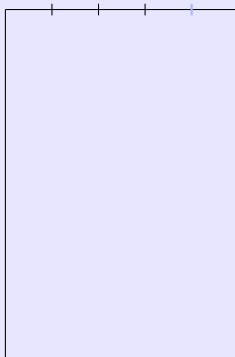
Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa naniesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa naniesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

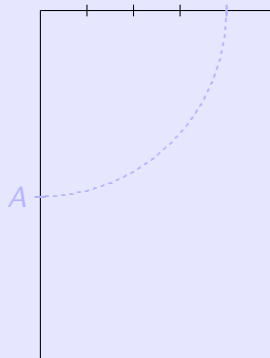
Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa nanesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa nanesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

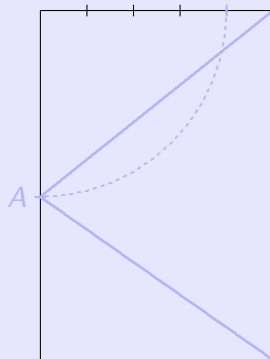
- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa nanesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa nanesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

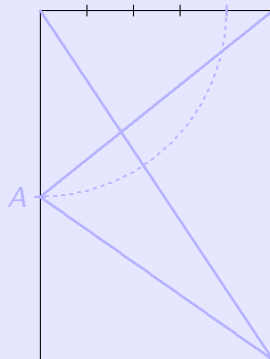
- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa nanesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa nanesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

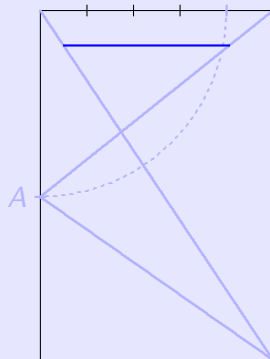
- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa nanesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa nanesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

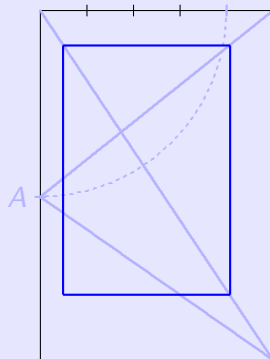
- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa nanesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa nanesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

Kompozícia | Konštrukcia sadzobného obrazca

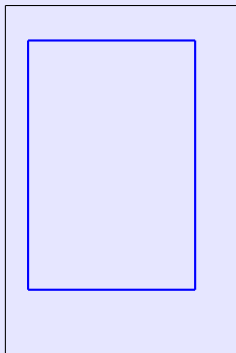
Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa nanesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa nanesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

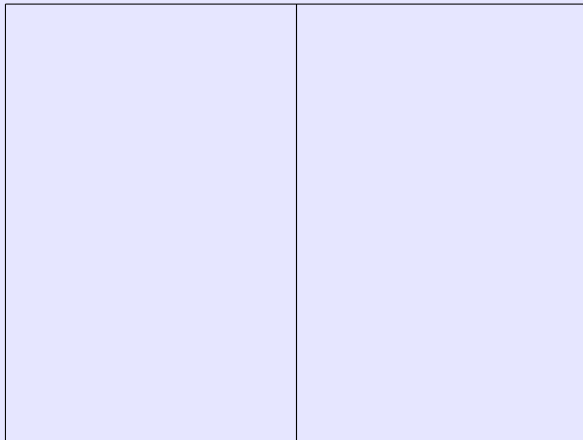

Veľmi často sa používa **rozšírená konštrukcia podľa uhlopriečok**:

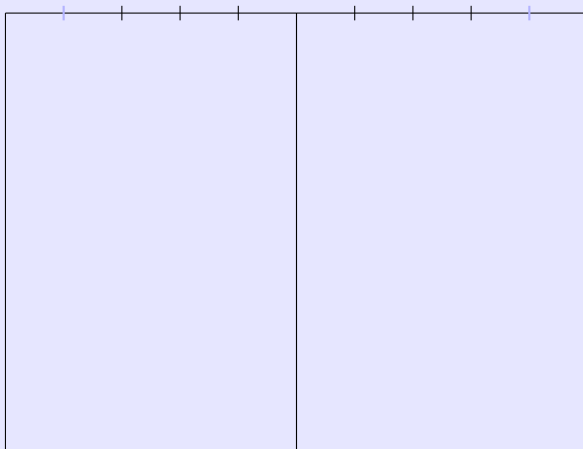
- horná šírka čistého formátu sa rozdelí na n častí,
- $n-1$ častí sa nanesie zhora na chrbtovú stranu, dostaneme bod A ,
- z bodu A sa vedú uhlopriečky do protiľahlých rohov,
- z ľavého horného rohu do pravého dolného rohu sa vedie uhlopriečka,
- nad priesečníkom uhlopriečok sa nanesie vodorovne šírka sadzby,
- zvislými čiarami a dolnou vodorovnou čiarou sa doplní sadzobný obrazec.

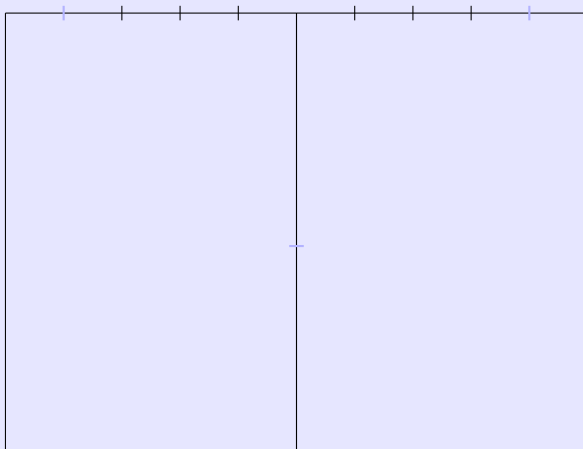
Kompozícia | Sadzobný obrazec dvojstrany 5 : 4

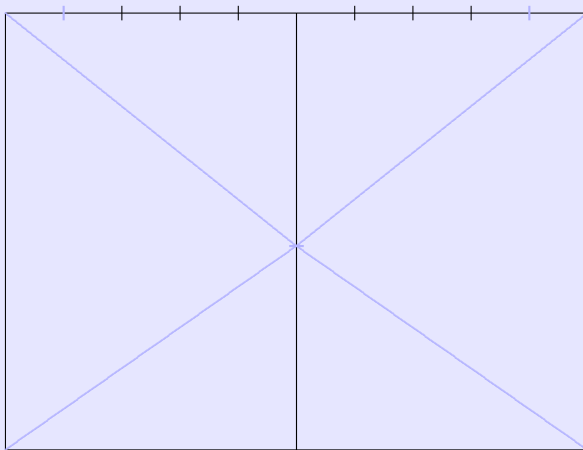
Kompozícia | Sadzobný obrazec dvojstrany 5 : 4

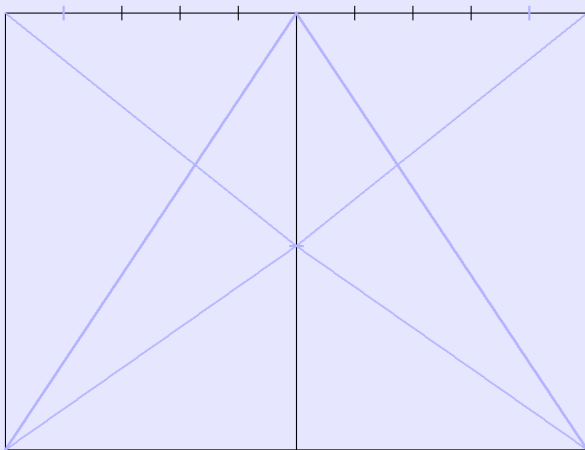
Kompozícia | Sadzobný obrazec dvojstrany 5 : 4

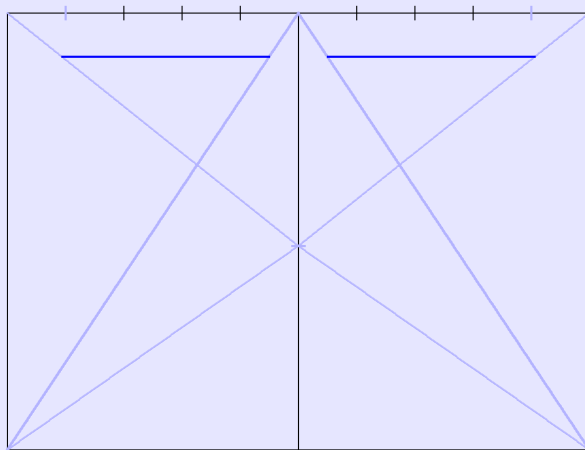
Kompozícia | Sadzobný obrazec dvojstrany 5 : 4

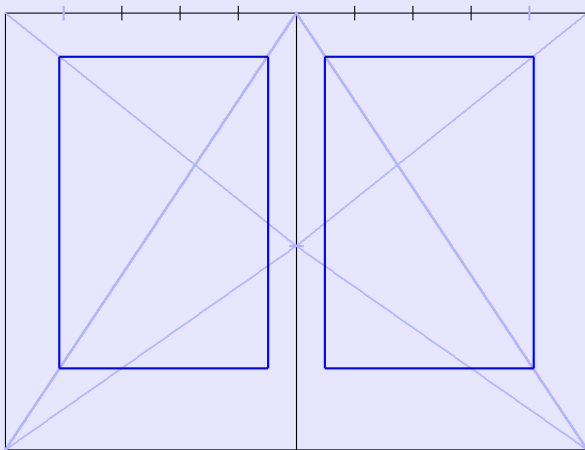
Kompozícia | Sadzobný obrazec dvojstrany 5 : 4

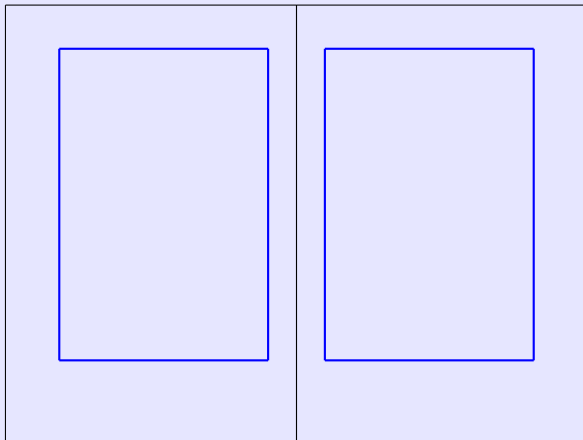

Kompozícia | Sadzobný obrazec dvojstrany 5 : 4

Kompozícia | Sadzobný obrazec dvojstrany 5 : 4

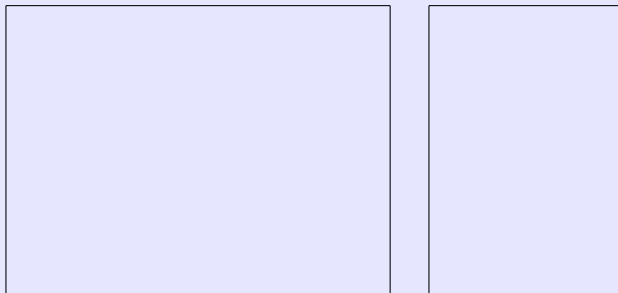
Konštrukcia podľa uhlopriečok sa používa v rôznych pomeroch:

- Pomer 3 : 2 — najmenej zaplňuje plochu papiera, hodí sa napr. na sadzbu básni.
- Pomer 4 : 3 — používa sa pre náročné textové a obrazové publikácie.
- Pomer 5 : 4 — najčastejšie používaný pomer pre beletriu aj vedeckú literatúru.

Pri úprave vedeckých a odborných kníh sa neodporúča experimentovať so sadzobným obrazcom. Kniha je určená k štúdiu a nepodlieha módnym trendom.

Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredu

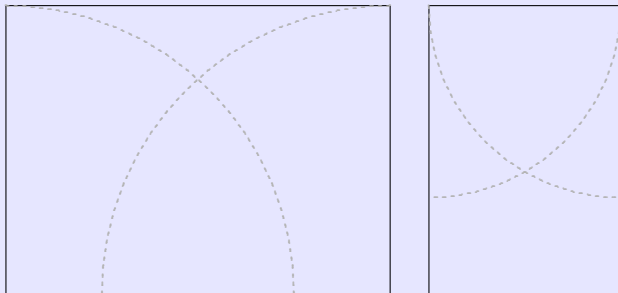
(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

Kompozícia | Sadzobný obrazec

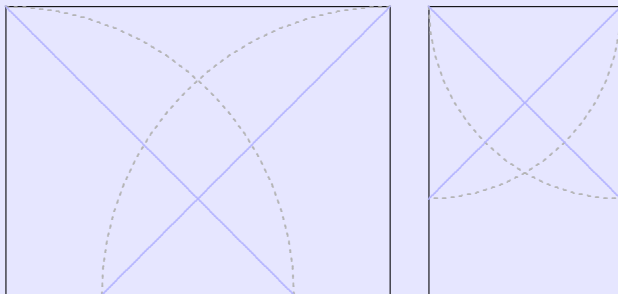
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického streda

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

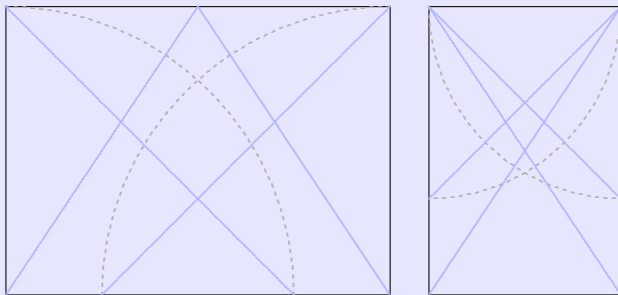
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredu

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

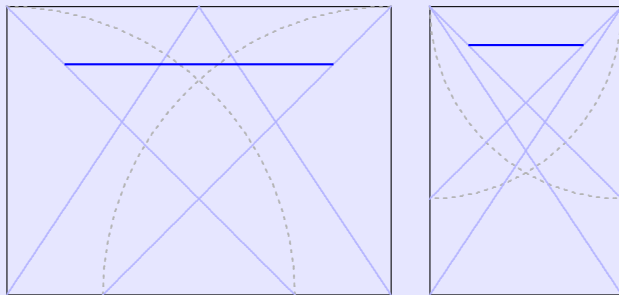
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredu

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

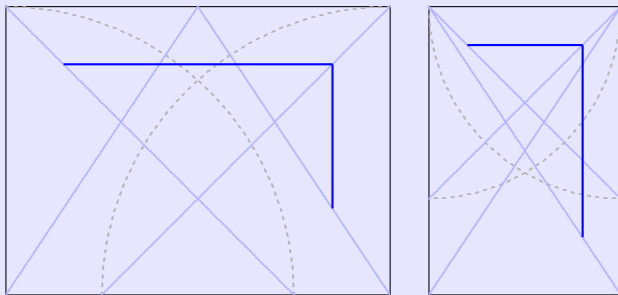
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredy

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

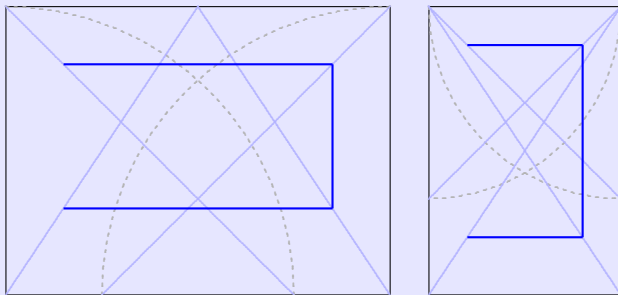
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredu

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

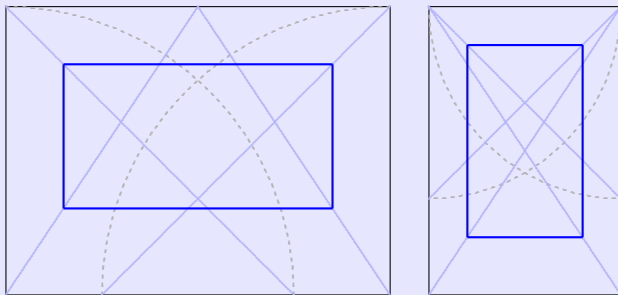
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredu

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

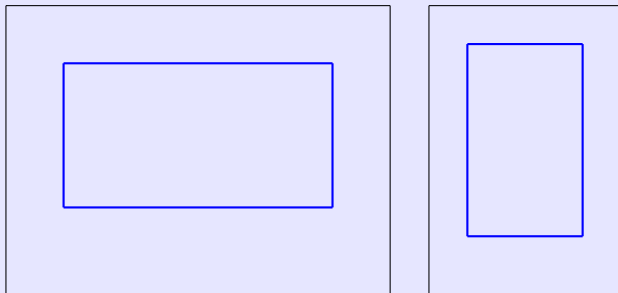
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredu

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

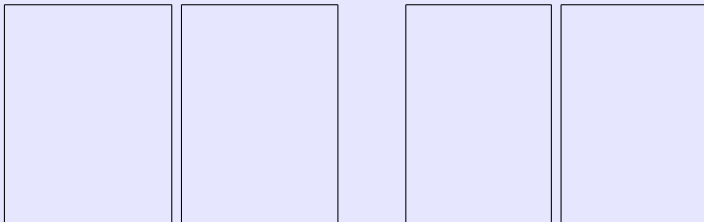
Doterajšie konštrukcie sadzobného obrazca vychádzali z dvojstránok. Ak chceme umiestniť text (obrázok, grafiku ap.) **na samostatnú stránku**, platia analogické pravidlá (najväčší okraj v spodnej časti). Konštrukcia sadzobného obrazca do optického stredu

(vhodná pre **paspartovanie grafiky**):

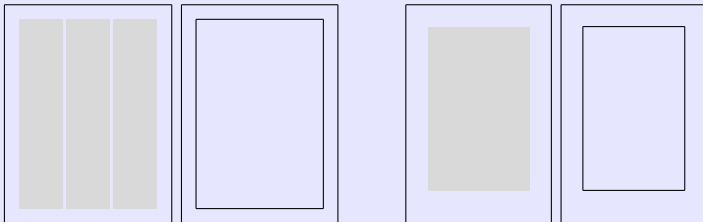
Zrkadlo sadzby je zakres, z ktorého je možné zistiť polohu sadzby na strane, veľkosť okrajov, počet stĺpcov, ich šírku a medzistĺpcové medzery, veľkosť a polohu titulkov, obrázkov, tabuliek, liniek alebo iných prvkov na stránke.

Jeho súčasťou býva aj predpis druhu a veľkosti písma a medziriadkového prekladu. Zhotovuje ho výtvarník alebo technický redaktor.

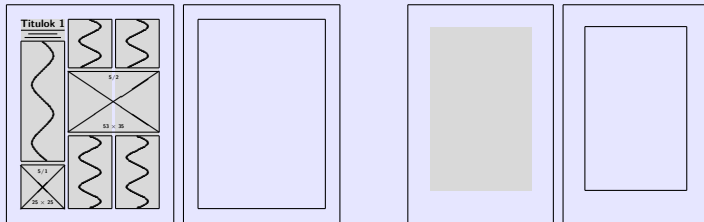
Zrkadlo sadzby je zakres, z ktorého je možné zistiť polohu sadzby na strane, veľkosť okrajov, počet stĺpcov, ich šírku a medzistĺpcové medzery, veľkosť a polohu titulkov, obrázkov, tabuliek, liniek alebo iných prvkov na stránke.

Jeho súčasťou býva aj predpis druhu a veľkosti písma a medziriadkového prekladu. Zhotovuje ho výtvarník alebo technický redaktor.

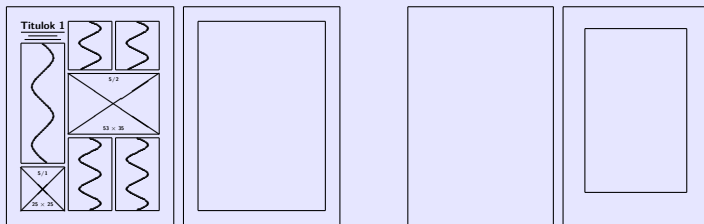
Zrkadlo sadzby je zakres, z ktorého je možné zistiť polohu sadzby na strane, veľkosť okrajov, počet stĺpcov, ich šírku a medzistĺpcové medzery, veľkosť a polohu titulkov, obrázkov, tabuliek, liniek alebo iných prvkov na stránke.

Jeho súčasťou býva aj predpis druhu a veľkosti písma a medziriadkového prekladu. Zhotovuje ho výtvarník alebo technický redaktor.

Zrkadlo sadzby je zakres, z ktorého je možné zistiť polohu sadzby na strane, veľkosť okrajov, počet stĺpcov, ich šírku a medzistĺpcové medzery, veľkosť a polohu titulkov, obrázkov, tabuliek, liniek alebo iných prvkov na stránke.

Jeho súčasťou býva aj predpis druhu a veľkosti písma a medziriadkového prekladu. Zhotovuje ho výtvarník alebo technický redaktor.

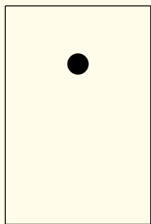
Kompozícia | Umiestňovanie bodu na stránke

- Zákony matematické a geometrické nie vždy korešpondujú s estetickým (optickým) vnímaním u človeka.
- Človek do svojho vnímania nevedomky premieta svoje skúsenosti a ľudské oko dokáže neskutočne klamať.
- Táto skutočnosť sa stala natoľko súčasťou nášho podvedomia, že sa výrazne prejavuje aj pri posudzovaní kompozície.
- Dokazuje to zákon optického stredu ako analógia gravitačného zákona. Keďže je príťažlivosť k spodnej hrane väčšia ako hornej, opticky sa nám javí bod umiestnený do **geometrického stredu strany** (priesečníka uhlopriečok) nie uprostred, ale až pod ním.

Základné pravidlo získané na základe historických skúseností:

Stred plochy sadzby musí byť umiestnený vždy nad geometrickým stredom strany.

Kompozícia | Umiestňovanie bodu na stránke

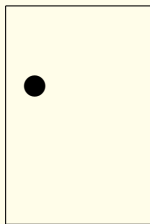
Bod v hornej polovici plochy pôsobí dojmom vnášania.

Je ľahký, celá kompozícia je vzdušná a pokojná.

Tento dojem potrvá až do takej výšky, kedy budeme mať pocit, že je na ňom plocha zavesená.

Bod bude priťahovaný hornou hranou plochy.

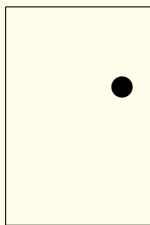
Napätie sa uvoľní, až keď bod splynie s hranou.

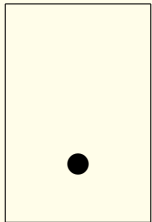
Každá strana stránky pôsobí na bod inou silou.

Ľavá strana priťahuje bod menej ako pravá.

Spôsobuje to spôsob nášho čítania zľava doprava, ktorý považujeme za prirodzený a plynulý.

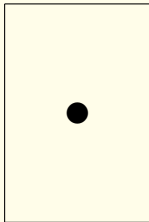
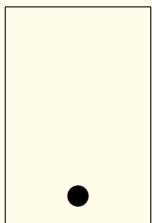
Kompozícia | Umiestňovanie bodu na stránke

Spodná časť stránky reprezentuje zem a jej gravitačnú silu.

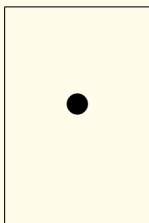
Čím je bod nižšie k spodnej hrane, tým je silnejšie priťahovaný ku spodnej hrane.

Bod umiestnený na spodnej hrane je úplne pokojný, leží na nej.

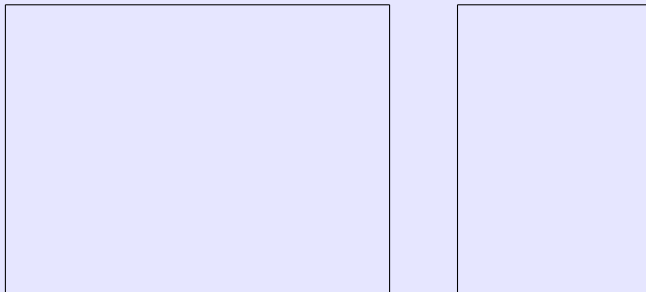
Kvôli väčšej príťažlivosti k spodnej hrane sa nám bod umiestnený do geometrického stredu javí opticky nižšie.

Aby sa nám bod javil v strede, musíme ho posunúť trochu vyššie (dolný obrázok).

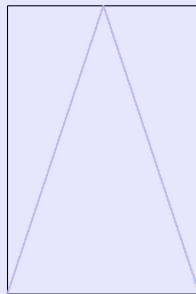
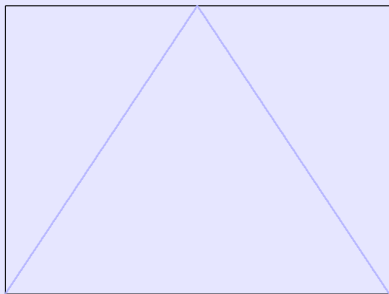

- Na **optický stred**, t.j. miesto, v ktorom si naše oči predstavujú stred stránky (základný a rokmi overený kompozičný poznatok), sa síce často zabúda, ale mnoho ľudí s estetickým cítením ho používa bez toho, aby si to uvedomovalo.
- Optický stred je umiestnený približne v hornej tretine strany.
- Rôzne knihy vyžadujú špecifické riešenia sadzobného obrazca a teda aj optického stredu. V praxi sa použije viacero návrhov, tie sa vytlačia a vyberie sa najlepší (najkrajší) z nich.

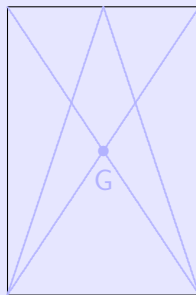
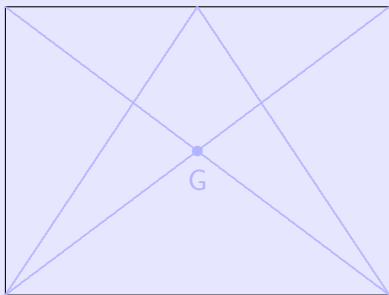
Jeden z osvedčených (ale nie nevyhnutných) spôsobov konštrukcie optického stredu O je znázornený na obrázku (geometrický stred G).

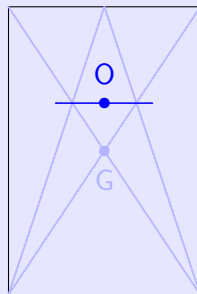
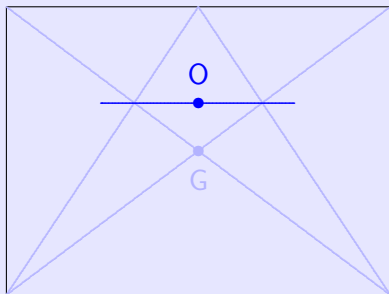
Jeden z osvedčených (ale nie nevyhnutných) spôsobov konštrukcie optického stredu O je znázornený na obrázku (geometrický stred G).

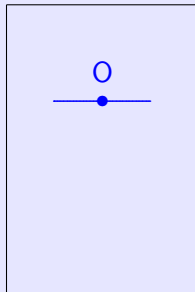
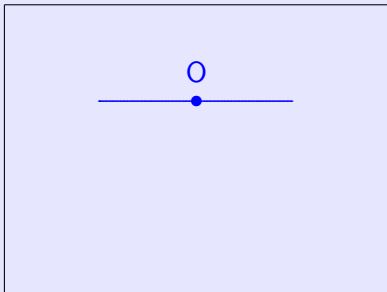
Jeden z osvedčených (ale nie nevyhnutných) spôsobov konštrukcie optického stredu O je znázornený na obrázku (geometrický stred G).

Jeden z osvedčených (ale nie nevyhnutných) spôsobov konštrukcie optického stredu O je znázornený na obrázku (geometrický stred G).

Jeden z osvedčených (ale nie nevyhnutných) spôsobov konštrukcie optického stredu O je znázornený na obrázku (geometrický stred G).

- Je dokázané, že určité proporčné vzťahy pôsobia na človeka prirodzenejšie ako iné.
- Jeden z takýchto pomerov sa nazýva **zlatý rez**.
- V prírode sa opakuje nespočítateľne veľa krát a naše oko je naň podvedome zvyknuté.
- Zlatý rez na úsečke dĺžky h vyjadruje taký bod x , pre ktorý platí pomer $\frac{x}{h} = \frac{h-x}{x}$, resp. $x^2 + hx - h^2 = 0$,
t.j. $x = \frac{-h + \sqrt{h^2 + 4h^2}}{2} = \frac{\sqrt{5}-1}{2}h \approx 0,618h$.
- V praxi teda delíme úsečku v pomere $0,618 : 0,382$.

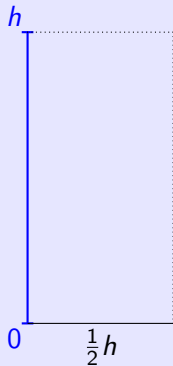

h

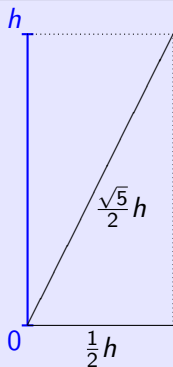
0

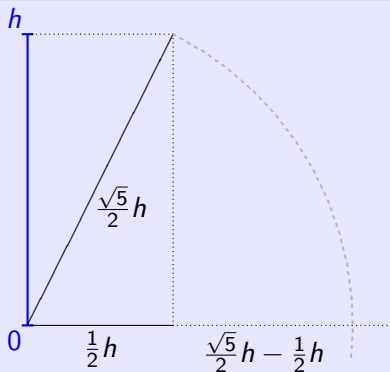
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

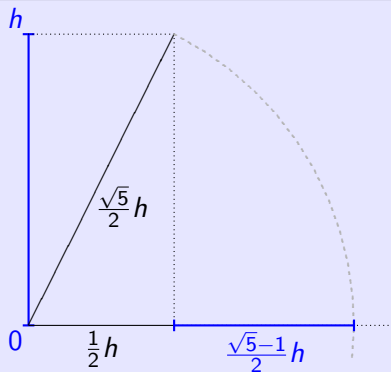
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

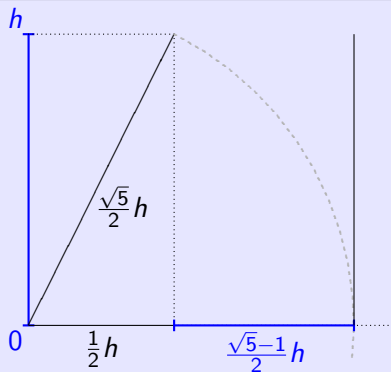
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

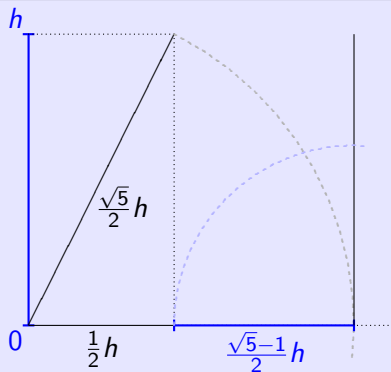
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

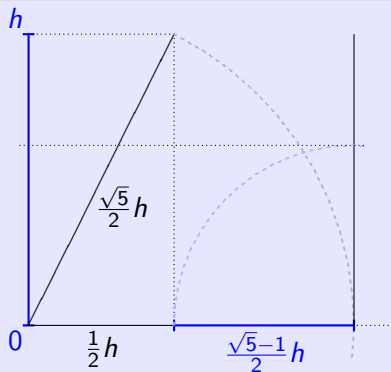
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

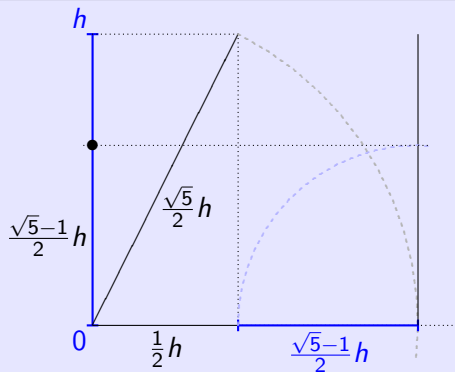
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

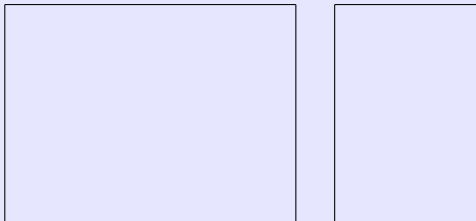
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

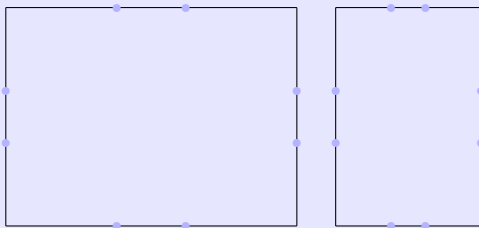
Kompozícia | Konštrukcia zlatého rezu

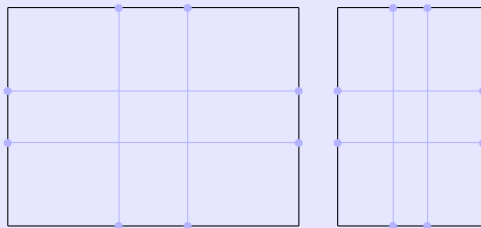
- Zlatý rez sa často používa nielen v typografii, ale aj pri kompozícii kresby alebo fotografie.
- Nebolo by správne tvrdenie, že bez zlatého rezu sa dobrá kompozícia nezaobíde. Niekedy je vhodnejšie použiť stredovú kompozíciu alebo pravidlo tretín.
- Zlatý rez môžeme urobiť pre každú stranu obdĺžnika a v priesečníkoch rovnobežiek so stranami získame **zlaté body**.

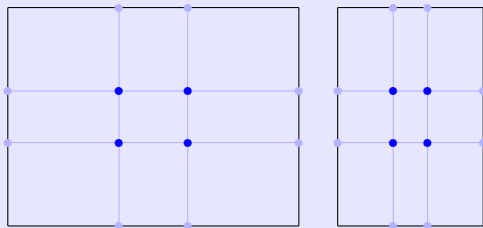
- Zlatý rez sa často používa nielen v typografii, ale aj pri kompozícii kresby alebo fotografie.
- Nebolo by správne tvrdenie, že bez zlatého rezu sa dobrá kompozícia nezaobíde. Niekedy je vhodnejšie použiť stredovú kompozíciu alebo pravidlo tretín.
- Zlatý rez môžeme urobiť pre každú stranu obdĺžnika a v priesečníkoch rovnobežiek so stranami získame **zlaté body**.

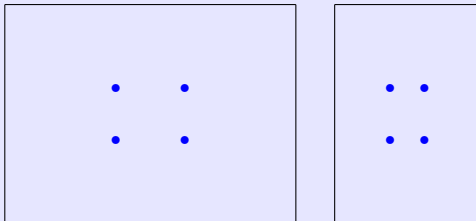
- Zlatý rez sa často používa nielen v typografii, ale aj pri kompozícii kresby alebo fotografie.
- Nebolo by správne tvrdenie, že bez zlatého rezu sa dobrá kompozícia nezaobíde. Niekedy je vhodnejšie použiť stredovú kompozíciu alebo pravidlo tretín.
- Zlatý rez môžeme urobiť pre každú stranu obdĺžnika a v priesečníkoch rovnobežiek so stranami získame **zlaté body**.

- Zlatý rez sa často používa nielen v typografii, ale aj pri kompozícii kresby alebo fotografie.
- Nebolo by správne tvrdenie, že bez zlatého rezu sa dobrá kompozícia nezaobíde. Niekedy je vhodnejšie použiť stredovú kompozíciu alebo pravidlo tretín.
- Zlatý rez môžeme urobiť pre každú stranu obdĺžnika a v priesečníkoch rovnobežiek so stranami získame **zlaté body**.

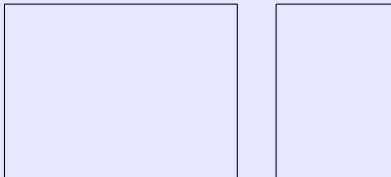

- Zlatý rez sa často používa nielen v typografii, ale aj pri kompozícii kresby alebo fotografie.
- Nebolo by správne tvrdenie, že bez zlatého rezu sa dobrá kompozícia nezaobíde. Niekedy je vhodnejšie použiť stredovú kompozíciu alebo pravidlo tretín.
- Zlatý rez môžeme urobiť pre každú stranu obdĺžnika a v priesečníkoch rovnobežiek so stranami získame **zlaté body**.

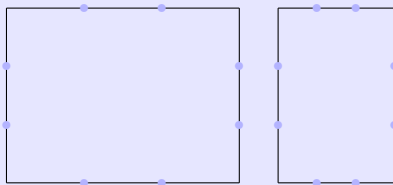
Pravidlo tretín (angl. Rule of Thirds) sa často používa v kompozícii výtvarných a fotografických diel.

- Rozdeľuje vizuálnu kompozičnú stránku na 9 rovnakých častí (podľa tretín jednotlivých strán).
- Cieľom je rozmiestniť predmety a oblasti zájmu do blízkosti jednej z línií tak, aby bol obraz rozdelený na tri rovnaké časti.
- Sekundárnym cieľom je umiestnenie týchto objektov do priesečníkov tretinových línií.

Pravidlo tretín (angl. Rule of Thirds) sa často používa v kompozícii výtvarných a fotografických diel.

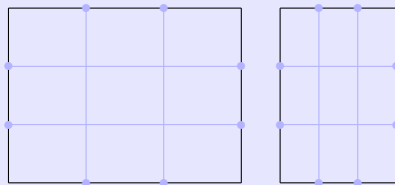
- Rozdeľuje vizuálnu kompozičnú stránku na 9 rovnakých častí (podľa tretín jednotlivých strán).
- Cieľom je rozmiestniť predmety a oblasti zájmu do blízkosti jednej z línií tak, aby bol obraz rozdelený na tri rovnaké časti.
- Sekundárnym cieľom je umiestnenie týchto objektov do priesečníkov tretinových línií.

Kompozícia | Pravidlo tretín (tretinové pravidlo)

Pravidlo tretín (angl. Rule of Thirds) sa často používa v kompozícii výtvarných a fotografických diel.

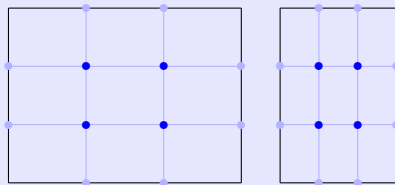
- Rozdeľuje vizuálnu kompozičnú stránku na 9 rovnakých častí (podľa tretín jednotlivých strán).
- Cieľom je rozmiestniť predmety a oblasti zájmu do blízkosti jednej z línií tak, aby bol obraz rozdelený na tri rovnaké časti.
- Sekundárnym cieľom je umiestnenie týchto objektov do priesečníkov tretinových línií.

Kompozícia | Pravidlo tretín (tretinové pravidlo)

Pravidlo tretín (angl. Rule of Thirds) sa často používa v kompozícii výtvarných a fotografických diel.

- Rozdeľuje vizuálnu kompozičnú stránku na 9 rovnakých častí (podľa tretín jednotlivých strán).
- Cieľom je rozmiestniť predmety a oblasti zájmu do blízkosti jednej z línií tak, aby bol obraz rozdelený na tri rovnaké časti.
- Sekundárnym cieľom je umiestnenie týchto objektov do priesečníkov tretinových línií.

Kompozícia | Pravidlo tretín (tretinové pravidlo)

Pravidlo tretín (angl. Rule of Thirds) sa často používa v kompozícii výtvarných a fotografických diel.

- Rozdeľuje vizuálnu kompozičnú stránku na 9 rovnakých častí (podľa tretín jednotlivých strán).
- Cieľom je rozmiestniť predmety a oblasti zájmu do blízkosti jednej z línií tak, aby bol obraz rozdelený na tri rovnaké časti.
- Sekundárnym cieľom je umiestnenie týchto objektov do priesečníkov tretinových línií.

